

کیومرث اشتریان

به همه شهدای جنگ ۱۲ روزه درود می‌فرستیم و به‌ویژه به فرماندهانی که عمر خویش را در تدارک فناوری موشکی برای دفاع از میهن در طیق اخلاص گذاردند، تکریم و تعظیم می‌کنیم. جنگ روانی ترامپ و جابه‌جایی حجم عظیمی از تجهیزات نظامی به اسرائیل با پشتیبانی برخی از کشورهای اروپایی، به‌ویژه آلمان، باید ما را بیش از پیش به وقوع جنگ دوم هشیارتر کند. تاکید می‌کنم که این یک سناریوی آمادگی دفاع ملی و مقاومت میهنی است:

۱- قطع ارتباطات نهادهای سیاسی شاید نخستین هدف باشد. ظرفیت نهادی حکومت برای جایگزینی‌ها و بازبینی‌ها ضروری است. «ظرفیت سیاسی-نهادی» دامنه وسیعی دارد که می‌توان به آن اندیشید. وجود یک حکومت مرکزی قدرتمند در پهنه ایران همواره یک ضرورت تاریخی بوده است. از ظرفیت سیاسی همه گروه‌ها برای مقاومت و دیپلماسی عمومی باید بهره برد. از تصلب ساختاری نیروی انسانی ملی باید اجتناب کرد و دست از محدودیت بر سرمایه‌های انسانی ملی برداشت: به‌ویژه رؤسای جمهور پیشین (خاتمی و روحانی) و وزرای امور خارجه پیشین و مخالفان سیاسی که با این جنگ میهنی اعلام همبستگی کرده‌اند «ظرفیت سیاسی» بزرگی برای کشور هستند. توسعه «ظرفیت سیاسی-نظامی» نیز از آن جمله است. فناوری موشکی توانست در جنگ ۱۲ روزه بدرخشد. هر ظرفیتی کارکرد جداگانه‌ای دارد.

۲- با فرض اینکه دشمن، به تمامی و به اتفاق، تصمیم خود را برای جنگ گرفته باشد و با فرض اینکه هر سخن رئیس‌جمهور آمریکا نه‌تنها دروغ بلکه یک فریب بزرگ و برنامه‌ریزی‌شده برای تخریب و تجزیه ایران است. باید حداکثر تلاش دیپلماتیک برای اجتناب از «جنگ دوم» صورت گیرد. وضع فعلی توقف جنگ است و باید آتش‌بس با نظارت سازمان ملل و شورای امنیت تثبیت شود؛ هرچند امیدی به تعهد اسرائیل به آن نیست. نظام سیاسی برای حفظ کیان کشور «اگر لازم شد» از «ابتکار بزرگ» نهراسد؛ مردم پشتیبانی خواهند کرد. ابتکارات بزرگ باید با اتکا به قدرت نظامی-موشکی و همبستگی مردم صورت گیرد. هر ابتکاری اگر صادقانه با مردم در میان گذاشته شود و اتخاذ آن برای امنیت عمومی توجیه شود؛ مردم نیز آن را می‌پذیرند. فراموش نکنیم که حفظ ساختارهای اساسی در برابر یورش قدرت‌های بزرگ جهانی خود یک پیروزی بزرگ است؛ درک ما از پیروزی باید توسعه یابد. در این میان نظام، تحت تأثیر فشار روانی فرقه‌ای که اینک سامان نظری-عملی در تصمیم‌گیری دارد قرار نگیرد.

۳- بانک و ارتباطات مالی مردم یکی از اهداف اصلی است. دولت باید تدابیری برای گردش مالی معطوف به نیازهای اساسی اتخاذ کند و تا آنجا پیش برود که حتی مثلا در شرایط اضطراری همه خریدهای مردم از طریق فروشگاه‌ها را بدون نیاز به تبادل پول و از طریق مکانیسم‌های سنتی یا از سیستم‌های ملی، پیامک، استفاده از پلتفرم‌های داخلی و... تضمین کند. حقوق کارمندان را به‌صورت اعتباری سه‌ماهه یا شش‌ماهه در حساب شخصی آنان ذخیره کند.

۴- شبکه‌های پخش نیازهای اساسی از عناصر اصلی امنیت ملی به حساب می‌آید. «مسافرت‌های شمال» به یک شبکه موبیرگی دفاع اجتماعی تبدیل شده که مردم در فاصله زمانی یک هفته‌ای در پهنه کشور پخش می‌شوند و به صورت طبیعی پدافند غیرعامل اجتماعی را پدید آورده است. آن را به هر شکل ممکن توسعه دهید. در نقاط پرتراکم پیش‌بینی‌های لازم انجام شود؛ جزئیات مربوط به تأمین آب و نان و جاده فراوان است و به گفت نمی‌آید.

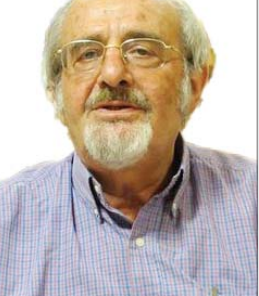
۵- رسانه ملی باید ظرفیت پخش غیرمتمرکز و خودمختار را توسعه دهد. مهم‌تر از هر چیز به تسخیر ساحتاری و تصلب سیاسی آن توسط یک فرقه که همبستگی ملی را با واژه «آغل» استخفاف می‌کند به سرعت پایان دهد. کسانی که درک آن را ندارند که در چنین هنگامه‌ای نباید از چنان عباراتی استفاده کنند، لیاقت و کفایت لازم را برای چنین مسند خطیری ندارند.

ملت ایران در هنگامه‌ای سترگ آماج شقی‌ترین سیاست‌مداران تاریخ قرار گرفته و وظیفه همگانی است که مقاوم و هوشیار باشیم و از همه ابزارهای نظامی، سیاسی و دیپلماتیک استفاده کنیم.

یکشنبه ۸ تیر ۱۴۰۴
۳ محرم ۱۴۴۷
۲۹ ژوئن ۲۰۲۵
سال بیست‌ویکم
شماره ۵۱۴۴
۳۰ هزار تومان
۱۲ صفحه

روزنامه

گفت‌وگو با هرمز همایون پور درباره «سه دنیا: خاطرات یک عرب یهودی» نوشته آوی شلایم

دموکراسی انحصاری اسرائیل

در «شرق» امروز می‌خوانید: «شرق» از ادعاهای جدید گروسی گزارش می‌دهد • کارتال و اسکوچیچ فعلا در دسترس نیستند • تهران - مسکو: وقتی شراکت استراتژیک رنگ می‌بازد؛ روسیه تماشاگر یا متحد؟

برگزیده‌ها

بازخوانی «شرق» از وضعیت اجتماعی ایران پس از جنگ ۱۲ روزه در گفت‌وگو با مریم زارعیان. جامعه‌شناس و پژوهشگر

وحدت اضطراری

وطن را چه باید بنامم ایران را چه بگویم؟

«شرق» از دوگانگی سیاست آمریکا در قبال ایران پس از جنگ ۱۲ روزه گزارش می‌دهد

جدال درواشتگتن

بازار سرمایه در اولین روز بازگشایی پس از جنگ ریزش سنگین شاخص را تجربه کرد

بورس سرخ پوش

دوست و هم‌خوابگاهی «فاطمه صدیقی صابر» در گفت‌وگو با «شرق»:

آرزو داشت روان‌پزشک شود

نگاه

نحوه اطلاع‌رسانی دشمن را بررسی کنیم

یادداشتی از پویا نعمت‌اللهی

یادداشت

درمان رایگان مجروحان جنگ و باقی ماجرا

ناصرداکری

کارشناس اقتصادی

جنگ ظالمانه‌ای که دشمن صهیونی به کنسورمان تحمیل کرد، جان‌های عزیز و گران‌قدری را گرفت، و جسم‌های فراوانی را مجروح کرد. براساس آخرین آمار نزدیک به پنج هزار نفر از هم‌میهنان‌مان در این معرکه زخمی شدند. در همین زمینه وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اعلام کرد که همه خدمات مراکز درمانی به این عزیزان رایگان است.

درد و رنجی که به مجروحان جنگ تحمیل می‌شود، درواقع درد و رنجی است که ملت را می‌آزارد. تکتک آحاد ملت خود را در رنج این عزیزان و خانواده‌های‌شان شریک و سهیم می‌دانند. همان‌گونه که در بلایا و سوانح طبیعی نیز همه مردم از سرتاسر کشور برای رفع آلام سناحیدیدگان همت می‌گمارند. با این دید اقدام دولت در ارائه خدمات درمانی رایگان برای مجروحان جنگ نوعی ادای دین و انجام وظیفه به نمایندگی از مردم است. اما این اقدام بجا که می‌توان آن را کمترین کار برای جبران رنج‌های خیل مجروحان و خانواده‌های دردمندان تلقی کرد، نکته تأمل‌برانگیزی را به ذهن متبادر می‌کند.

زخمی که بر تن خستگان جنگ می‌نشیند، ناشی از اقدام خصمانه دولت متخاصم است، اما گاه اقدامات و سیاست‌های دولت خدمان نیز دشواری‌هایی را به شهروندان تحمیل می‌کند که هرچند از نوع زخم نشسته بر تن نیست، اما گروه کثیری از مردم را رنجور می‌سازد. به‌عنوان نمونه دولت با درپیش‌گرفتن سیاست کسری بودجه تورم را به اقتصاد ملی تحمیل می‌کند، و درنتیجه اقشار کم‌درآمد و حتی طبقه متوسط جامعه گرفتار دشواری‌های معیشتی می‌شوند،

دشواری‌ای که مانند زخمی عمیق جسم و جان سرپرستان خانوار را می‌آزارد.

ممنوعیت بیماران تأسیسات هسته‌ای به دلیل پیامدهای زیست‌محیطی و انسانی بیماران تأسیسات هسته‌ای، علاوه بر تخلف از حقوق بین‌الملل، با توجه به خطرات بالقوه انتشار مواد رادیواکتیو، خسارات جبران‌ناپذیر زیست‌محیطی و تهدید سلامت بشر را به دنبال دارد. براساس اصول بنیادین حقوق بین‌الملل بشردوستانه، ازجمله اصل تفکیک و اصل تناسب، و همچنین کنوانسیون‌های ژنو و قواعد عرفی مرتبط، حمله به چنین اهدافی ممنوع است و این امر مسئولیت حقوقی و کیفری دولت متجاوز را دوجندان می‌کند. براساس مقررات آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و معاهده ان‌پی‌تی و دیگر مقررات حقوق بین‌الملل، هیچ کشور دارای بمب اتم حق حمله به تأسیسات اتمی دیگر کشورها را ندارد.

نبود وضعیت جنگی و تشدید مسئولیت حقوقی

در شرایطی که هیچ اعلام جنگی صورت نگرفته و ایران نیز هیچ اقدام نظامی خصمانه‌ای علیه آمریکا انجام نداده است، و مسیر دیپلماتیک و مذاکره همچنان فعال بوده، این تجاوز نظامی نه‌تنها نقض حقوق بین‌الملل، بلکه خطی از اصل حسن نیت در روابط بین‌الملل (مطابق ماده ۲۶ کنوانسیون وین ۱۹۶۹ درباره حقوق معاهدات) به شمار می‌رود که از ارکان کلیدی تعاملات حقوقی بین‌المللی است.

محمد مدرسی

مدرس دانشگاه و پژوهشگر سیاسی

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی (IAEA) بوده‌اند و اقدام نظامی علیه این مراکز، نقض صریح تعهدات بین‌المللی و تضعیف بنیان‌های رژیم عدم اشاعه است.

نقض قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت

قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل متحد (۲۰۱۵) که بر اجرای برجام و حل اختلافات از طریق سازوکارهای دیپلماتیک تاکید دارد، طرف‌ها را به خودداری از اقدامات تحریک‌آمیز و نظامی ملزم می‌کند. درحالی‌که مذاکرات و تعاملات دیپلماتیک ادامه داشت، بیماران تأسیسات هسته‌ای ایران نقض آشکار این قطع‌نامه و تهدیدی جدی برای امنیت منطقه و نظم بین‌المللی محسوب می‌شود.

ایران از آمریکا درخواست غرامت کند

در شرایطی که ایران و ایالات متحده آمریکا در وضعیت جنگی قرار نداشتند و هم‌زمان مسیرهای دیپلماتیک، ازجمله مذاکرات غیرمستقیم درباره برنامه هسته‌ای ایران در چارچوب برجام و قطع‌نامه ۲۲۳۱ شورای امنیت سازمان ملل فعال بود، اقدام نظامی آمریکا در بیماران تأسیسات هسته‌ای ایران -به‌ویژه سایت‌های حساس فردو، نظنز و اصفهان- نقض آشکار و توجیه‌ناپذیر اصول بنیادین حقوق بین‌الملل است.

نقض منشور سازمان ملل متحد

مطابق ماده ۲ بند ۴ منشور سازمان ملل متحد: «همه اعضا باید از تهدید به زور یا استفاده از آن علیه تمامیت ارضی یا استقلال سیاسی هر کشور خودداری کنند». با توجه به اینکه هیچ تهدید یا اقدام نظامی از سوی ایران علیه آمریکا صورت نگرفته و دو کشور در وضعیت جنگ یا درگیری مسلحانه به سر نمی‌بردند، توسل آمریکا به زور فاقد هرگونه مشروعیت حقوقی ذیل ماده ۵۱ منشور بوده و مصداق بارز تجاوز نظامی است.

تخطی از پیمان عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای (NPT)

ایران به‌عنوان یکی از اعضای متعهد پیمان عدم اشاعه سلاح‌های هسته‌ای (NPT)، براساس ماده IV این پیمان حق دارد از انرژی هسته‌ای برای اهداف صلح‌آمیز بهره‌برداری کند. تأسیسات هدف قرارگرفته تحت نظارت مستمر